

Luottamukseen pohjautuva monialainen tiimi- ja verkostotyö rikoksilla oireilevien nuorten tukena – paneelikeskustelu 12.3.2024

Vakavilla rikoksilla oireilevien lasten ja nuorten tuki toteutuu yhteistyöllä - tilaisuudessa järjestettiin paneelikeskustelu.

Keskuselemassa:

- Kastanja Willberg, lastensuojelun avohuollon sosiaalityöntekijä
- Heidi Ylipulli, hankekoordinaattori RIKO-hanke, sosiaalityöntekijä
- Varpu Saapunki, rikosylikonstaapeli Lapin poliisilaitokselta
- Susanna Kalliola, erityisasiantuntija, THL, SOILA-koordinaatiohanke (fasilitoimassa keskustelua)

Mitä on luottamus rikoserityisessä työssä?

Asiakastyössä luottamus on kaiken pohja. Tarvitaan luottamusta ammattilaisverkoston jäseniin, yhteistyökumppaneihin. Tärkeää, että luottamuksellinen suhde on asiakkaan ja edes jonkun työntekijän välillä. Luottamus on helpompi siirtää kuin luoda.

Rikoksilla oireilevien lasten ja nuorten kanssa työskentely perustuu luottamukseen. Kun tuen tarve on moninaista ja kukaan ei voi yksin hoitaa asiaa, tarvitaan luottamusta. Asiakkaiden on luotettava työntekijöihin mutta työntekijöiden on myös luotettava toisiinsa. Asiakkaita on tärkeää tavata muulloinkin kuin ongelmien kanssa ja vain kun on pakko.

Hankkeissa on mahdollisuuksia väljempään nuorten kohtaamiseen. Myös kokemusasiantuntijat mahdollistavat luottamuksellisen suhteen vahvistumista. Luottamus näkyy helppoutena, ei tarvitse miettiä voiko olla yhteydessä. Luottamukseen liittyy myös suora puhe ja epävarmuuden salliminen. Ei tarvitse olla valmiita ratkaisuja. Riittää, että on halu ymmärtää kokonaisuutta ja kaikkien muidenkin näkökulmia.

Poliisin rooli verkostossa on erilainen, heille kuuluu rikosasia ja nuoren eteenpäin ohjaaminen tukipalveluun, kuten Rovaniemen Riko-hankkeeseen. Toiveena on, ettei tarvitse uudelleen kohdata nuorta rikosasioissa. Työssä nuorten ongelmat ovat komplisoituneita, on tarvetta monien ammattilaisten yhteistoiminnalle. Yksin kukaan ei voi ratkoa asiaa.

Keskustelijat pohtivat miten tuki voi olla pysyvä nuorelle, vaikka ihmiset vaihtuvat verkostossa. Työparitoiminta tuo jatkuvuutta, jolloin tuen saaminen ei ole kiinni yhdestä ihmisestä. On huomioitava, että luottamuksen siirto voi kestää vuoden ja on hyvä, jos siihen on käytettävissä aikaa.

Kehittämiskohteet

Tarvitaan pysyviä resursseja, ihmisiä tekemään työtä, jotta on kykyä ja mahdollisuutta ottaa nuoria vastaan. Esim. Riko-hanke Rovaniemellä on vähentänyt rikollisuutta ja parantanut alueiden turvallisuutta. Hankkeiden päättyessä tarvitaan verkoston vetämiselle vastuutaho, joka huolehtii, että verkostolla on selkeä tavoite.

Nuoret tarvitsevat intensiivistä, räätälöityä palvelua, joka on pitkäjänteistä. Tätä haastaa verkostojen ja työntekijöiden vaihtuvuus. Oleellista on toimia suunnitelmallisesti, hyödyntää työparitoimintaa, huolehtia siirtymätilanteista. Työntekijöiltä tarvitaan paloa tehdä juuri tätä vaativaa työtä – se tuo myös rohkeutta tehdä yhteistyötä. Oleellista on pitää yllä nuorten kanssa toivoa, että on mahdollisuus muutokseen.